

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4470/2543

นางแพรวพรรณ จันทรเฉลี่ย ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 27, ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 70, ป.วิ.พ. มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 188, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องขอและศาลชั้นต้นพิจารณาคดีนี้ บริษัท ส. จะถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก็ตาม แต่การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นขอให้ไต่สวนและมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของบริษัท ส. โดยการครอบครองปรปักษ์นั้น เป็นการใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 โดยผู้ร้องมิได้กล่าวหาว่ามีบุคคลใดโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้อง จึงชอบที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของผู้ร้องอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา 188 ซึ่งมีได้มีบทบัญญัติบังคับให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัท ส. การที่ศาลชั้นต้นเพียงแต่ประกาศคำร้องขอในหน้าหนังสือพิมพ์ กับส่งหมายและสำเนาคำร้องขอแก่บริษัท ส. กับบริษัท ง. ผู้รับจำนองที่ดินดังกล่าวก่อนการไต่สวน จึงมิได้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ทั้งการที่ผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ก็หาได้เสียสิทธิไม่ เพราะผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอก หากคำสั่งศาลชั้นต้นทำให้สิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายของบริษัท ส. ถูกโต้แย้งก็ชอบที่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของบริษัท ส. ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 จะฟ้องผู้โต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของบริษัท ส. เป็นคดีอีกเรื่องหนึ่งต่างหากเพื่อพิสูจน์ว่าบริษัท ส. มีสิทธิในที่ดินโฉนดดังกล่าวดีกว่าผู้ร้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 (2) หรือหากการดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้นในคดีนี้มีผลกระทบต่อสิทธิของบริษัท ซึ่ง เป็นบุคคลผู้มีชื่อโฉนดถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินดังกล่าว บริษัท ส. ก็อยู่ในฐานะผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามคำสั่งนั้น ผู้คัดค้านย่อมมีสิทธิร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งนั้น เพื่อพิสูจน์ว่าบริษัท ส. มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวดีกว่าผู้ร้อง โดยไม่จำเป็นต้องไปฟ้องผู้ร้องเป็นคดีใหม่ก็ได้ ดังนั้นผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาคดีนี้ของศาลชั้นต้นที่ได้ดำเนินมาแล้วโดยชอบได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1382 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าที่ดินตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1382 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นว่า ศาลแพ่งมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์บริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด เด็ดขาด และมีคำพิพากษาให้บริษัทดังกล่าวล้มละลาย จากการตรวจสอบปรากฏว่าที่ดินที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งแสดงกรรมสิทธิ์โดยอ้างว่าได้มาโดยการครอบครองปรปักษ์นั้น เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ดังนั้นบรรดาอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของบริษัทดังกล่าวจึงตกอยู่แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามมาตรา 22 แห่ง พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 แต่ในระหว่างการดำเนินคดีร้องขอให้ศาลสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินโดย

การครอบครองปรปักษ์นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ทราบว่ามีคดีนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นศาล และมีได้มีหมายแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ จึงไม่ได้เข้ามาดำเนินคดีแทน ดังนั้นการดำเนินกระบวนการพิจารณาก่อนนั้น จึงเป็นการผิดระเบียบ ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและอนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินคดีแทนบริษัทลูกหนึ่งต่อไป ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 ประกอบด้วย พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์โดยชอบแล้ว ไม่มีเหตุให้เพิกถอนคำสั่งแต่อย่างใด ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องของผู้คัดค้านไว้ไต่สวนและมีคำสั่งต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า แม้ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องขอและศาลชั้นต้นพิจารณาคดีนี้ บริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด จะถูกศาลแพ่งมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก็ตาม แต่การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นขอให้ไต่สวนและมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด โดยการครอบครองปรปักษ์นั้น เป็นการใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 โดยผู้ร้องมิได้กล่าวหาว่ามีบุคคลใดโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้อง จึงชอบที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินการกระบวนการพิจารณาคดีของผู้ร้องอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา 188 ซึ่งมีได้มีบทบัญญัติบังคับให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในโฉนดที่ดินดังกล่าวแต่อย่างใด การที่ศาลชั้นต้นเพียงแต่ประกาศคำร้องขอในหน้าหนังสือพิมพ์ กับส่งหมายและสำเนาคำร้องขอแก่บริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด กับบริษัทเงินทุนเครดิตการพาณิชย์ จำกัด ผู้รับจำนองที่ดินดังกล่าวก่อนการไต่สวนจึงหาได้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบดังที่ผู้คัดค้านอ้างแต่อย่างใด ทั้งการที่ผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ก็หาได้เสียสิทธิแต่อย่างใดเพราะผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอก หากคำสั่งศาลชั้นต้นทำให้สิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ถูกโต้แย้ง ก็ชอบที่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการจัดกิจการทรัพย์สินของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 จะฟ้องผู้โต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด เป็นคดีอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก เพื่อพิสูจน์ว่าบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด มีสิทธิในที่ดินโฉนดดังกล่าวดีกว่าผู้ร้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 (2) หรือหากการดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้นในคดีนี้มีผลกระทบต่อสิทธิของบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินดังกล่าว บริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด ก็อยู่ในฐานะผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามคำสั่งนั้น ผู้คัดค้านย่อมมีสิทธิร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับคดีตามคำสั่งนั้น เพื่อพิสูจน์ว่าบริษัทสิทธิอำนาจ จำกัด มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวดีกว่าผู้ร้อง โดยไม่จำเป็นต้องไปฟ้องผู้ร้องเป็นคดีใหม่ก็ได้ ดังนั้น ผู้คัดค้านจึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาคดีนี้ของศาลชั้นต้นที่ได้ดำเนินมาแล้วโดยชอบได้ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้านค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ.

องค์คณะ

สมชาย พงษธา · กมล เพียรพิทักษ์ · จรัส พวงมณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4470/2543>